EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 20.5.2020
COM(2020) 512 final

Henstilling med henblik på

RÅDETS HENSTILLING

om Italiens nationale reformprogram for 2020 og med Rådets udtalelse om Italiens stabilitetsprogram for 2020

Henstilling med henblik på

RÅDETS HENSTILLING

om Italiens nationale reformprogram for 2020 og med Rådets udtalelse om Italiens stabilitetsprogram for 2020

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

som henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 121, stk. 2, og artikel 148, stk. 4,

som henviser til Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 af 7. juli 1997 om styrkelse af overvågningen af budgetstillinger samt overvågning og samordning af økonomiske politikker[1], særlig artikel 5, stk. 2,

som henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1176/2011 af 16. november 2011 om forebyggelse og korrektion af makroøkonomiske ubalancer[2], særlig artikel 6, stk. 1,

som henviser til henstilling fra Europa-Kommissionen,

som henviser til beslutninger fra Europa-Parlamentet,

som henviser til konklusioner fra Det Europæiske Råd,

som henviser til udtalelse fra Beskæftigelsesudvalget,

som henviser til udtalelse fra Det Økonomiske og Finansielle Udvalg,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Social Beskyttelse,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Økonomisk Politik, og

som tager følgende i betragtning:

(1) Den 17. december 2019 vedtog Kommissionen den årlige strategi for bæredygtig vækst, som markerede starten på det europæiske semester 2020 for samordning af de økonomiske politikker. Den tog behørigt hensyn til den europæiske søjle for sociale rettigheder som proklameret af Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen den 17. november 2017. Den 17. december 2019 vedtog Kommissionen på grundlag af forordning (EU) nr. 1176/2011 ligeledes rapporten om varslingsmekanismen, hvori Italien blev udpeget som en af de medlemsstater, for hvilke der skulle gennemføres en dybdegående undersøgelse. Samme dato vedtog Kommissionen en henstilling med henblik på Rådets henstilling om den økonomiske politik i euroområdet.

(2) Den 26. februar 2020 blev landerapporten for Italien for 2020[3] offentliggjort. Den indeholdt en vurdering af Italiens fremskridt med hensyn til gennemførelsen af de

[1] EFT L 209 af 2.8.1997, s. 1.
[2] EUT L 306 af 23.11.2011, s. 25.
[3] SWD(2020) 511 final.

landespecifikke henstillinger, som Rådet vedtog den 9. juli 2019[4], opfølgningen på de henstillinger, der blev vedtaget de foregående år, og opfyldelsen af Italiens nationale Europa 2020-mål. Den indeholdt desuden en dybdegående undersøgelse efter artikel 5 i forordning (EU) nr. 1176/2011, hvis resultater også blev offentliggjort den 26. februar 2020. Kommissionen konkluderede af sin analyse, at [LAND] er berørt af uforholdsmæssigt store makroøkonomiske ubalancer. Navnlig medfører stor offentlig gæld og en svag udvikling i produktiviteten gennem længere tid risici af grænseoverskridende karakter i en situation med høj arbejdsløshed og et fortsat højt niveau af misligholdte lån.

(3) Den 11. marts 2020 erklærede Verdenssundhedsorganisationen officielt covid-19-udbruddet for en global pandemi. Den har skabt en alvorlig folkesundhedsmæssig krisesituation for borgere, samfund og økonomier. Den har sat de nationale sundhedssystemer under alvorligt pres, forstyrret de globale forsyningskæder, skabt volatilitet på de finansielle markeder, udløst efterspørgselschok og har haft negative konsekvenser for adskillige brancher. Den udgør en trussel mod folks job og indtægter og mod virksomhedernes forretning. Den har ført til et større økonomisk chok, som allerede har alvorlige konsekvenser i Den Europæiske Union. Den 13. marts 2020 vedtog Kommissionen en meddelelse[5], hvori den opfordrede til en koordineret økonomisk reaktion på krisen, der inddrager alle aktører såvel på nationalt plan som på EU-plan.

(4) Adskillige medlemsstater har enten erklæret undtagelsestilstand eller truffet kriseforanstaltninger. Sådanne kriseforanstaltninger bør være nøje afstemt med behovet, være nødvendige, begrænset i tid og i overensstemmelse med europæiske og internationale standarder. De bør være genstand for demokratisk kontrol og underlagt uafhængig domstolsprøvelse.

(5) Den 20. marts 2020 vedtog Kommissionen en meddelelse om aktivering af stabilitets- og vækstpagtens generelle undtagelsesklausul[6]. Klausulen som fastsat i artikel 5, stk. 1, artikel 6, stk. 3, artikel 9, stk. 1, og artikel 10, stk. 3, i forordning (EF) nr. 1466/97 samt artikel 3, stk. 5, og artikel 5, stk. 2, i forordning (EF) nr. 1467/97 letter samordningen af budgetpolitikken i perioder med et alvorligt økonomisk tilbageslag. I denne meddelelse forelagde Kommissionen Rådet sin vurdering af, at den aktuelle situation i lyset af det forventede alvorlige økonomiske tilbageslag som følge af covid-19-udbruddet giver anledning til at aktivere klausulen. Den 23. marts 2020 tilsluttede medlemsstaternes finansministre sig Kommissionens vurdering. Aktiveringen af den generelle undtagelsesklausul giver mulighed for en midlertidig afvigelse fra tilpasningsstien i retning af den mellemfristede budgetmålsætning, forudsat at dette ikke bringer den finanspolitiske holdbarhed på mellemlang sigt i fare. For så vidt angår den korrigerende del, kan Rådet på grundlag af en henstilling fra Kommissionen beslutte at vedtage en revideret finanspolitisk kurs. Den generelle undtagelsesklausul suspenderer ikke procedurerne under stabilitets- og vækstpagten. Den tillader medlemsstaterne at fravige de budgetkrav, der normalt ville gælde, og sætter Kommissionen og Rådet i stand til at træffe de nødvendige foranstaltninger til koordinering af politikken inden for rammerne af pagten.

(6) Der er brug for en vedholdende indsats for at begrænse og kontrollere spredningen af pandemien, styrke de nationale sundhedssystemers modstandsdygtighed og afbøde de

[4] EUT C 301 af 5.9.2019, s. 117.
[5] COM(2020) 112 final.
[6] COM(2020) 123 final.

socioøkonomiske konsekvenser ved hjælp af støtteforanstaltninger til fordel for virksomheder og husholdninger samt for at sikre passende sundheds- og sikkerhedsforhold på arbejdspladsen med henblik på genoptagelsen af den økonomiske aktivitet. Unionen bør fuldt ud anvende de mange redskaber, den råder over, til at understøtte medlemsstaternes bestræbelser på området. Samtidig bør medlemsstaterne og Unionen arbejde sammen om at tilrettelægge de foranstaltninger, der er nødvendige for at vende tilbage til normalt fungerende samfund og økonomier og til bæredygtig vækst, idet den grønne og den digitale omstilling integreres, og der trækkes på alle erfaringerne fra krisen.

(7) Covid-19-krisen har fremhævet, hvordan fleksibiliteten i det indre marked giver mulighed for at tilpasse sig ekstraordinære forhold. For at sikre en hurtig og gnidningsløs overgang til genopretningsfasen og garantere den fri bevægelighed for varer, tjenester og arbejdstagere skal de særlige foranstaltninger, der forhindrer det indre marked i at fungere normalt, afskaffes, så snart de ikke længere er absolut nødvendige. Den aktuelle krise har vist, hvor nødvendigt det er at have kriseberedskabsplaner i sundhedssektoren, som navnlig omfatter forbedrede indkøbsstrategier, diversificerede forsyningskæder og strategiske lagre af vigtige forsyninger. De er helt centrale for udformningen af mere omfattende kriseberedskabsplaner.

(8) Unionens lovgivere har allerede foretaget ændringer af de relevante lovgivningsmæssige rammer[7] for at sætte medlemsstaterne i stand til at anvende alle uudnyttede midler under de europæiske struktur- og investeringsfonde til at imødegå covid-19-pandemiens ekstraordinære virkninger. Disse ændringer vil bidrage til større fleksibilitet og forenkle og strømline procedurerne. For at lette likviditetspresset kan medlemsstaterne desuden drage fordel af en medfinansieringssats på 100 % fra Unionens budget i regnskabsåret 2020-2021. Italien opfordres til fuldt ud at udnytte disse muligheder til at støtte de personer og brancher, der står over for de største udfordringer.

(9) Pandemiens samfundsmæssige konsekvenser vil sandsynligvis ramme Italiens forskellige regioner og områder i forskellig grad på grund af økonomiske og sociale uligheder, der går langt tilbage, forskelligt konkurrencepotentiale og afhængigt af, i hvilket omfang de er afhængige af turismen. Dette medfører en risiko for, at de regionale og territoriale uligheder i Italien øges, og at ulighederne forstærkes mellem mindre udviklede regioner og mere udviklede regioner, mellem byernes forstadsområder og centrum og mellem visse byområder og landområder. Kombineret med risikoen for et midlertidigt kollaps af konvergensprocessen mellem medlemsstaterne kræver den aktuelle situation målrettede politiske tiltag.

(10) Den 30. april 2020 fremlagde Italien sit stabilitetsprogram for 2020.

(11) Italien er på nuværende tidspunkt omfattet af den forebyggende del af stabilitets- og vækstpagten og af gældsreglen.

---

[7] Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/460 af 30. marts 2020 om ændring af forordning (EU) nr. 1301/2013, (EU) nr. 1303/2013 og (EU) nr. 508/2014 for så vidt angår særlige foranstaltninger til mobilisering af investeringer i medlemsstaternes sundhedssystemer og andre dele af deres økonomier som reaktion på covid-19-udbruddet (investeringsinitiativ som reaktion på coronavirusset) (EUT L 99 af 31.3.2020, s. 5) og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/558 af 23. april 2020 om ændring af forordning (EU) nr. 1301/2013 og (EU) nr. 1303/2013 for så vidt angår særlige foranstaltninger med henblik på at give ekstraordinær fleksibilitet med hensyn til anvendelsen af de europæiske struktur- og investeringsfonde som reaktion på covid-19-udbruddet (EUT L 130 af 24.4.2020, s. 1).

(12) Ifølge stabilitetsprogrammet for 2020 forventer regeringen en forringelse af den samlede saldo fra et overskud på 1,6 % af BNP i 2019 til et underskud på 10,4 % af BNP i 2020. Underskuddet forventes at falde til 5,7 % af BNP i 2021. Efter at ligget stabilt på 134,8 % af BNP i 2019 forventes den offentlige gældskvote at stige til 155,7 % i 2020 ifølge stabilitetsprogrammet for 2020. De makroøkonomiske og finanspolitiske udsigter er behæftet med stor usikkerhed på grund af covid-19-pandemien. Der knytter sig landespecifikke risici til budgetfremskrivningerne, nemlig statsgarantiernes betydelige størrelse og den usikkerhed, der er forbundet med afkastet på statsobligationer.

(13) Som reaktion på covid-19-pandemien og som led i en koordineret Unionstilgang har Italien truffet budgetmæssige foranstaltninger til at øge sundhedssystemets kapacitet, inddæmme pandemien og yde hjælp til de personer og brancher, der er særlig hårdt ramt. Ifølge stabilitetsprogrammet for 2020 beløber disse budgetmæssige foranstaltninger sig til 4,5 % af BNP i 2020. Foranstaltningerne omfatter øget sundhedspleje og civil beskyttelse, yderligere løntilskudsordninger og finansiel støtte til selvstændigt erhvervsdrivende og virksomheder. Desuden har Italien truffet foranstaltninger, der, selv om de ikke har nogen direkte budgetmæssig virkning, vil bidrage til at støtte virksomhedernes likviditet, blandt andet skatteudsættelser og lånegarantier. Overordnet set stemmer de foranstaltninger, som Italien har truffet, overens med retningslinjerne i Kommissionens meddelelse om en koordineret økonomisk reaktion på covid-19-udbruddet. En fuldstændig gennemførelse af disse foranstaltninger vil bidrage til at opretholde finanspolitisk holdbarhed på mellemlang sigt, forudsat at finanspolitikken efterfølgende atter fokuserer på at sikre en forsvarlig budgetstilling på mellemlang sigt, så snart den økonomiske situation giver mulighed herfor.

(14) Ifølge Kommissionens forårsprognose 2020, som tager udgangspunkt i en uændret politik, forventes Italiens offentlige saldo at udgøre -11,1 % af BNP i 2020 og -5,6 % i 2021. Den offentlige gældskvote ventes at nå op på 158,9 % af BNP i 2020 og 153,6 % i 2021.

(15) Den 20. maj 2020 offentliggjorde Kommissionen en rapport udarbejdet i medfør af traktatens artikel 126, stk. 3, som følge af Italiens manglende overholdelse af gældsreglen i 2019 og forventede overskridelse i 2020 af grænseværdien for det offentlige underskud på 3 % af BNP. Overordnet set fremgår det af analysen, at der ikke er tilstrækkelig dokumentation til at konkludere, om gældskriteriet som defineret i traktaten og i forordning (EF) nr. 1467/1997 er opfyldt eller ikke er opfyldt, mens underskudskriteriet ikke er opfyldt.

(16) Covid-19-pandemien har sat det nationale sundhedssystem under et hidtil uset pres og tydeliggjort de strukturelle svagheder og behovet for øge beredskabet i tilfælde af kriser. På trods af at Italiens sundhedsudgifter ligger under EU-gennemsnittet, er dets sundhedssystem kendetegnet af stærkt specialiserede tjenester og universelle tjenester af god kvalitet, og generelt er det lykkedes at sikre adgang til pleje til overkommelig pris. Ikke desto mindre stod den opsplittede forvaltning af sundhedssystemet og manglende koordinering mellem de centrale og regionale myndigheder især i starten af pandemien i vejen for en hurtig gennemførelse af nogle af inddæmningsforanstaltningerne. De regionale sundhedssystemers reaktion på krisen var primært baseret på en ekstraordinær mobilisering, især af sundhedspersonalet og de lokale sociale tjenester. Dette kompenserede for begrænsningerne i den fysiske infrastruktur, antallet af sundhedsarbejdere og investeringerne i de seneste år, der har haft til formål at forbedre strukturer og tjenester. Den italienske regering gjorde en stor

indsats for at begrænse spredningen af virusset, lette presset på hospitalerne og skabe yderligere plejekapacitet. Der udarbejdes nu en langsigtet inddæmningsstrategi for at sikre, at landet kan vende sikkert tilbage til produktionsaktiviteten. Politikken for tiden efter covid-19 bør ud over at forbedre styringsprocesser og kriseberedskabsplaner sigte mod at mindske det offentlige investeringsunderskud inden for sundhedspleje. På mellemlang sigt bliver det meget vigtigt at få udviklet en strategisk investeringsplan for at gøre det italienske sundhedssystem mere robust og garantere den fortsatte adgang til pleje til overkommelige priser. I betragtning af de aktuelle fremskrivninger for arbejdsstyrken bør det have høj prioritet at få udviklet politikker til at afhjælpe flaskehalse inden for uddannelse, ansættelse og fastholdelse af sundhedspersonale.

(17) De nedlukningsforanstaltinger, der er truffet som følge af sundhedskrisen, har en stærk negativ indvirkning på arbejdsmarkedet og de sociale forhold. Før krisen var den sociale situation langsomt ved at blive bedre, selv om risikoen for fattigdom eller social udelukkelse, fattigdom blandt personer i arbejde og indkomstuligheder stadig var høj, og der var store regionale forskelle. I betragtning af covid-19-udbruddets konsekvenser bør de sociale sikkerhedsnet styrkes, således at der sikres en tilstrækkelig indkomstkompensation til arbejdstagere uanset ansættelsesstatus, herunder til dem står i en situation, hvor de ikke har adgang til social beskyttelse. En styrkelse af indkomstkompensationen og indkomsstøtten er især relevant for atypisk beskæftigede og personer i en sårbar situation. Tjenester, der har til formål at sikre social inklusion og inklusion på arbejdsmarkedet, er også af afgørende betydning. Den nye minimumsindkomstordning, som i løbet af det seneste år kom over en million husstande til gavn (513 EUR i gennemsnit), kan måske afbøde nogle af krisens virkninger. Den bør dog i højere grad nå ud til sårbare grupper. Regeringen indførte midlertidigt en ekstra "nødindkomst" til gavn for de husholdninger, som ikke var berettigede til mindsteløn. Personer, der arbejder i skyggeøkonomien, navnlig i landbrugssektoren, fødevareindustrien og husholdningssektoren, risikerer også manglende adgang til social beskyttelse og indkomststøtte. Regeringen har derfor for nylig lempet reglerne for legalisering af beskæftigelsesstatussen for personer, der arbejder sort, og reglerne for at opnå eller forlænge opholdstilladelser for vandrende arbejdstagere. Negative demografiske udviklingstendenser og hjerneflugt risikerer også at hæmme vækstmulighederne. Ud over mere vanskelige vilkår på arbejdsmarkedet bidrager manglen på tjenester af ordentlig kvalitet også til at affolke regioner og landdistrikter i Syditalien. Det er altafgørende at forbedre adgangen til e-tjenester, især i en situation med begrænset mobilitet.

(18) Siden krisens udbrud har Italien taget skridt til at begrænse konsekvenserne for beskæftigelsen. Ordninger for korttidsansættelser, *Cassa integrazione*, har spillet en vigtig rolle og forventes også at gøre det fremover. Små virksomheder og mikrovirksomheder samt alle økonomiske sektorer og lønmodtagere kan nu også komme i betragtning. Der er derudover indført en særskilt (midlertidig) ordning for selvstændigt erhvervsdrivende. Før krisen var arbejdsvilkårene blevet bedre og bedre. I 2019 nåede beskæftigelsesfrekvensen op på 64 %, hvilket er den højeste procentsats nogensinde registreret. Det var dog stadig væsentligt lavere end EU-gennemsnittet. Arbejdsløshedsprocenten var konstant høj, hvilket også gjaldt andre indikatorer for uudnyttet arbejdskraftpotentiale, og ifølge Kommissionens prognose forventes den at stige yderligere til 11,8 % i 2020 for derefter af falde til 10,7 % i 2021. Andelen af midlertidige kontrakter var også høj, selv om jobskabelsen siden midten af 2018 var drevet af fast beskæftigelse. Det er i fremtiden vigtigt at få integreret unge og kvinder uden arbejde på arbejdsmarkedet, hvis man vil fremme en bæredygtig rummelig genopretning. Der er taget visse skridt til at styrke offentlige arbejdsformidlinger og

integrere dem bedre med sociale tjenester, voksenuddannelse og erhvervsuddannelser. Deres evne til at få folk i arbejde er dog stadig lav og varierer stærkt fra region til region. Arbejdsgivernes deltagelse er også begrænset. I takt med at nedlukningsforanstaltninger gradvis ophæves, kan fleksible arbejdsformer og telearbejde hjælpe virksomheder og arbejdstagere. Regeringen har som reaktion på krisen vedtaget midlertidige foranstaltninger, der har til formål at skabe bedre balance mellem privatliv og arbejdsliv, f.eks. ved at fremme intelligente arbejdsformer, forskellige former for orlov og sikre "børnepasningskuponer". På trods af de seneste bestræbelser er foranstaltningerne til fremme af lige muligheder, politikkerne til at sikre balance mellem arbejdsliv og privatliv og udbuddet af førskoleundervisning, børnepasning, pleje og langtidspleje til overkommelige priser stadig utilstrækkelige og dårligt integrerede.

(19) Den aktuelle nødsituation understreger også behovet for at forbedre digital læring, de digitale færdigheder, også for voksne i den erhvervsaktive alder, og fjernundervisning. Investering i uddannelse og færdigheder er nøglen til at fremme en intelligent og inklusiv genopretning og forblive på sporet i retning af den grønne og den digitale omstilling. I den sammenhæng er uddannelses- og erhvervsuddannelsesresultater fortsat en stor udfordring for Italien. Der er store regionale forskelle i grundlæggende færdigheder, og andelen af elever, der forlader skolen tidligt, ligger et godt stykke over EU-gennemsnittet (13,5 % mod 10,3 % i 2019), især for elever født uden for Unionen (33 %). I en situation med begrænset mobilitet risikerer regionale og territoriale forskelle at blive endnu større. Det er i dette lys især vigtigt at investere i fjernundervisning, digital infrastruktur og undervisernes og elevernes færdigheder. I forhold til EU-gennemsnittet er andelen af uddannede inden for naturvidenskab og ingeniørvidenskab også lavere i Italien, og andelen af personer med en videregående uddannelse er fortsat meget lav (27,6 % i 2019). Desuden investerer italienske virksomheder mindre i uddannelse vedrørende informations- og kommunikationsteknologi for deres ansatte i forhold til de lande, Italien sammenligner sig med. I betragtning af at færre og færre job kan bestrides af personer med få kvalifikationer, er det bekymrende, at lavtkvalificerede voksne kun i ringe grad bliver efteruddannet. Opkvalificering og omskoling er fortsat afgørende for, at arbejdstagerne får de færdigheder, arbejdsmarkedet har brug for, og for at fremme en fair overgang til en mere digital og bæredygtig økonomi.

(20) Krisen har styrket behovet for virksomhedernes adgang til finansiering. Italien har vedtaget adskillige ordninger for at fremme likviditetsstrømmen til virksomheder, bl.a. i henhold til de midlertidige rammebestemmelser for statslige foranstaltninger til støtte for økonomien under det nuværende covid-19-udbrud[8]. For at sikre, at sådanne ordninger kommer alle virksomheder til gavn, især små og mellemstore virksomheder (SMV'er), virksomheder i de hårdest ramte sektorer og geografiske områder og innovative virksomheder, er det vigtigt, at ordningerne gennemføres effektivt, blandt andet ved hjælp af garantier kanaliseret via banksystemet. Ved udformningen og gennemførelsen af sådanne foranstaltninger er det vigtigt også at tage hensyn til banksektorens modstandsdygtighed. Direkte tilskud og incitamenter til markedsbaseret finansiering kan også fremme SMV'ers og innovative virksomheders likviditet. Innovative virksomheder (ofte uden sikkerhedsstillelse) har vanskeligere ved at få adgang til kredit, og den nuværende krise kunne gøre det endnu vanskeligere. Henstand med indbetaling af skat og sociale bidrag til staten har bidraget til at forbedre likviditetsstrømmen til virksomheder. Forsinkelser i godkendte betalinger,

[8] EUT C 91I af 20.3.2020, s. 1.

hvad enten det er mellem forvaltning og virksomhed eller mellem virksomheder, bør dog undgås, da de dræner likviditeten i alle virksomheder, især i de små.

(21) For at fremme den økonomiske genopretning vil det være vigtigt at fremrykke modne offentlige investeringsprojekter og tilskynde til private investeringer, bl.a. gennem relevante reformer. Investeringer til støtte for den grønne omstilling vil være særlig vigtig for at for at fremme genopretningen og øge den fremtidige modstandsdygtighed. Italien er yderst sårbar over for ekstreme vejrforhold og hydrogeologiske katastrofer, herunder tørke og skovbrande. Italiens omstilling til en klimaneutral økonomi forudsætter betydelige private og offentlige investeringer over en længere periode, især i ny vedvarende energiproduktion, elinfrastruktur og energieffektivitet. Investeringer som led i den grønne pagt med henblik på at tackle klimaændringer er beskrevet i Italiens nationale energi- og klimaplan. De er meget vigtige for at imødegå truslen fra klimaændringer og spiller samtidig en fundamental rolle i Italiens genopretning og i bestræbelserne på at gøre Italien mere modstandsdygtig. Investeringer som led i den grønne pagt er også nøglen til at nedbringe luftforureningen og dens konsekvenser for mennesker i italienske byer, navnlig i Po-dalen. F.eks. er gennemførelsen af bæredygtige mobilitetsinitiativer såsom fornyelse af lokale offentlige busser et eksempel på, hvordan både trafikbelastningen og luftforureningen kan reduceres. Utilstrækkelig infrastruktur til vand- og affaldshåndtering, især i de sydlige regioner, har miljø- og helbredskonsekvenser, der medfører betydelige omkostninger og tab af indtægter for den italienske økonomi. Mere generelt er modstandsdygtighed over for klimaforandringer relevant for al infrastruktur, herunder sundhedsinfrastrukturen. Der er derfor brug for tilpasningsstrategier. De miljø- og klimaændringsudfordringer, der skal tackles, såsom hydrologiske risici, bæredygtig byudvikling, energieffektivitet, cirkulær økonomi og industriel omstilling er en anledning til at forbedre produktiviteten og undgå praksisser, der ikke er bæredygtige. Investeringer i sådanne projekter kan samtidig bidrage til at skabe nye arbejdspladser og understøtte genopretningen efter krisen. Programmeringen af Fonden for Retfærdig Omstilling for 2021-2027 kan hjælpe Italien med at imødegå nogle af de udfordringer, der følger af omstillingen til en klimaneutral økonomi, navnlig inden for de områder, der er omhandlet i bilag D til landerapporten for 2020[9]. Det vil sætte Italien i stand til at gøre bedst mulig brug af fonden.

(22) Nedlukningen som følge af covid-19-udbruddet har understreget, hvor vigtigt det er at investere i en digitalisering af økonomien, og hvor vigtig den digitale infrastruktur er. En ringe grad af digitalisering og et begrænset digitalt kendskab i italienske virksomheder, især SMV'er og mikrovirksomheder, har forhindret dem i at udbyde e-handel og hjemmearbejdsordninger og i at sørge for digitale værktøjer, som kunne anvendes under nedlukningen. Det er væsentligt at investere i digitalisering og færdigheder gennem en vedholdende og rettidig gennemførelse af målrettede nationale politikker, således at man kan forbedre forretningsmodellerne for e-handel og hjælpe virksomheder med at tilpasse sig samt sætte skub i produktiviteten og konkurrenceevnen. Det har vist sig, at adgang til hurtig og pålidelig digital infrastruktur er afgørende for at sikre, at væsentlige tjenester udbydes inden for det offentlige samt på uddannelses-, sundheds- og lægemiddelområdet, og at den er vigtigt for at kunne følge og bekæmpe epidemien. Italien er stadig bagefter med hensyn til fibernet (FTTP) i landdistrikter. Der bør træffes specifikke foranstaltninger for at afhjælpe dette samt for at fremme en øget anvendelse.

[9] SWD(2020) 511 final.

(23) Et velfungerende forsknings- og innovationssystem er resultatet af vedvarende, sammenhængende og evidensbaseret politisk støtte kombineret med investeringer og de rette menneskelige ressourcer. Den aktuelle krise har tydeligt vist, at en hurtig udveksling af data mellem forskere, herunder gratis adgang til resultater og dokumentation for brugeren og åben forskning, bør styrkes yderligere. Åben forskning samt samarbejdet mellem forskningsverdenen og virksomhederne er uden tvivl vigtig for at få forskningsresultater, herunder vacciner og behandling, på markedet, idet der bygges videre på Italiens fortrin i lægemiddelindustrien og forskningssektoren.

(24) En effektiv offentlig forvaltning er en forudsætning for, at de foranstaltninger, der træffes for at klare nødsituationen og støtte den økonomiske genopretning, ikke bremses i gennemførelsen. Flaskehalse i den offentlige sektor kan betyde, at udbetaling af sociale ydelser, likviditetsstøtte, fremrykning af investeringer mv. ikke fungerer effektivt. Svagheder kan bestå i langsommelige procedurer, herunder i civilretlige procedurer, ringe grad af digitalisering og ringe administrativ kapacitet. Der skal hurtigt gøres noget ved procedurer og kontrol i en situation, hvor de offentlige ressourcer øges betydeligt for at fremme den økonomiske aktivitet. Digitaliseringen var meget uens i den offentlige forvaltning inden krisen. Onlinekontakten mellem myndigheder og den almene befolkning var lille. Det er fortsat kun en lille del af de administrative procedurer i regionalt og kommunalt regi, som fra start til slut kan gennemføres fuldstændigt digitalt. Krisen har også afsløret den manglende interoperabilitet mellem de offentlige digitale tjenester. Hvis den offentlige forvaltnings reaktionsevne skal blive bedre, må de sektorspecifikke regler forbedres og forenkles, og de forhindringer, der stadig står i vejen for konkurrencen, fjernes. Endelig er et effektivt retssystem en forudsætning for en attraktiv og investerings- og erhvervsvenlig økonomi og bliver afgørende for genopretningsprocessen og gennemførelsen af effektive rednings- og genopretningsregler.

(25) Hvor nærværende henstillinger har fokus på at håndtere pandemiens socioøkonomiske konsekvenser og lette den økonomiske genopretning efter krisen, omhandlede de landespecifikke henstillinger fra 2019, som Rådet vedtog den 9. juli 2019, også vigtige reformer til at imødegå de strukturelle udfordringer på mellemlang og lang sigt. Disse henstillinger er stadig relevante, og de vil fortsat være genstand for overvågning i forbindelse med næste års europæiske semester. Det gælder også henstillingerne vedrørende investeringstiltag inden for den økonomiske politik. Sidstnævnte henstillinger bør tages med i betragtning i den strategiske programmering af samhørighedsmidlerne efter 2020, herunder ved afbødningsforanstaltninger og exitstrategier i forbindelse med krisen.

(26) De foranstaltninger, som den italienske regering har truffet for at støtte husholdninger og virksomheder, bidrager også til at bevare banksektorens kapitalisering og modstandsdygtighed i det aktuelle vanskelige miljø. På trods af de foranstaltninger, der er truffet til at afbøde krisen, blandt andet i form af en vis fleksibilitet fra banktilsynets side, dræner covid-19-udbruddet også kvaliteten af bankernes aktiver i Unionen, hvilket forventes at fortsætte i de kommende uger og måneder, også i Italien. Dette påvirker indsatsen for at nedbringe mængden af misligholdte lån, også fordi rettens arbejde og arbejdet med omlægning af værdiforringede aktiver går langsommere. I den forbindelse er en vigtig forudsætning for at sikre aktivernes kvalitet, at der skabes bæredygtige løsninger for låntagere, der er ramt af krisen, men i øvrigt befinder sig i en holdbar situation, blandt andet ved at undgå bestemmelser, der automatisk anvendes, når visse forhold gør sig gældende ("juridisk automatik"). En

korrekt rapportering af forringelser af aktivernes kvalitet og forsvarlige kreditstandarder kan dog også bidrage til at fremme et velfungerende sekundært marked for misligholdte lån og begrænse de negative virkninger på eksisterende initiativer til afvikling af misligholdte lån.

(27) Effektiv forebyggelse og sanktionering af korruption kan spille en vigtig rolle for at sikre Italiens genopretning efter krisen. Gennemsigtighed i den offentlige sektor og især øget kontrol med korruption kan forhindre den organiserede kriminalitets forsøg på at infiltrere det økonomiske og finansielle kredsløb, forvride offentlige udbudsprocedurer og mere generelt omdirigere offentlige ressourcer, der er nødvendige for at foretage investeringer. Samtidig bør offentlige udbudsprocedurer forblive effektive, idet der bør ske en afvejning af behovet for minutiøs kontrol og behovet for rettidighed. Sagsbehandlingstiden ved strafferetlige appelretter er stadig et problem, men forslag til omfattende reformer af strafferetsplejen med henblik på at strømline den er til drøftelse i parlamentet. Italiens regler for bekæmpelse af korruption er blevet styrket for nylig, men bør udbygges, blandt andet ved at sanktionere personer, der er valgt til et offentlig embede, i tilfælde af interessekonflikter.

(28) Det europæiske semester danner rammen for løbende samordning af den økonomiske politik og beskæftigelsespolitikken i Unionen, hvilket kan bidrage til en bæredygtig økonomi. Ved at sikre en fuldstændig efterlevelse af nedenstående henstillinger vil Italien bidrage til opfyldelsen af verdensmålene og til de fælles bestræbelser på at sikre konkurrencedygtig bæredygtighed i Unionen.

(29) Det er afgørende at sikre en nøje samordning af økonomierne i Den Økonomiske og Monetære Union for at opnå en hurtig genopretning og overvinde de økonomiske konsekvenser af covid-19. Italien bør som en medlemsstat, der har euroen som valuta — og under hensyntagen til de politiske retningslinjer fra Eurogruppen — sikre, at dets politikker fortsat er i overensstemmelse med henstillingerne vedrørende euroområdet og koordineret med henstillingerne for de øvrige medlemsstater i euroområdet.

(30) Som led i det europæiske semester 2020 har Kommissionen gennemført en omfattende analyse af Italiens økonomiske politik, som blev offentliggjort i landerapporten for 2020. Den har også vurderet stabilitetsprogrammet for 2020 samt de foranstaltninger, der er truffet som opfølgning på de henstillinger, der er blevet rettet til Italien i de foregående år. Kommissionen har ikke blot taget hensyn til deres relevans for en holdbar finanspolitik og socioøkonomisk politik i Italien, men også til deres overensstemmelse med Unionens regler og retningslinjer, da der er behov for at styrke den samlede økonomiske styring i Unionen ved på EU-plan at give input til de kommende nationale beslutninger.

(31) Rådet har på baggrund af denne vurdering gennemgået [LAND] stabilitetsprogram for 2020, og dets holdning[10] afspejles især i henstilling 1 nedenfor.

(32) På baggrund af Kommissionens dybdegående undersøgelse og denne vurdering har Rådet gennemgået [det nationale reformprogram for 2020 og] stabilitetsprogrammet for 2020. Nærværende henstillinger tager hensyn til nødvendigheden af at håndtere pandemien og lette den økonomiske genopretning som et første nødvendigt skridt for at tillade en tilpasning af ubalancer. De henstillinger, der direkte vedrører de

[10] I henhold til artikel 5, stk. 2, i Rådets forordning (EF) nr. 1466/97.

makroøkonomiske ubalancer, som Kommissionen har konstateret i henhold til artikel 6 i forordning (EU) nr. 1176/2011, afspejles i henstilling 1, 2, 3 og 4,

HENSTILLER, at Italien i 2020 og 2021 træffer foranstaltninger med henblik på at:

1. træffe alle nødvendige foranstaltninger til effektivt at imødegå pandemien, understøtte økonomien og støtte det efterfølgende opsving i overensstemmelse med den generelle undtagelsesklausul, føre en finanspolitik, der tager sigte på at opnå en forsvarlig budgetstilling på mellemlang sigt og sikre en holdbar gæld, og samtidig øge investeringerne, så snart den økonomiske situation tillader det, styrke sundhedssystemet og dets kapacitet med hensyn til plejepersonale, kritiske medicinske produkter og kritisk infrastruktur, forbedre koordineringen mellem de nationale og regionale myndigheder

2. yde passende indkomsterstatning og adgang til social beskyttelse, navnlig for atypisk beskæftigede, afbøde krisens følgevirkninger for beskæftigelsen, herunder gennem fleksible arbejdsordninger og aktiv støtte til beskæftigelse, styrke fjernundervisning og færdigheder, herunder digitale færdigheder

3. sikre en effektiv gennemførelse af foranstaltningerne med henblik på at skaffe likviditet til realøkonomien, herunder til små og mellemstore virksomheder og selvstændige, samt undgå forsinkede betalinger, fremrykke modne offentlige investeringsprojekter og tilskynde til private investeringer for at fremme den økonomiske genopretning, målrette investeringer mod den grønne og den digitale omstilling, navnlig ren og effektiv energiproduktion og energiudnyttelse, forskning og innovation, bæredygtig offentlig transport, affaldshåndtering og vandforvaltning samt en forbedret digital infrastruktur med henblik på at garantere væsentlige tjenester

4. forbedre effektiviteten i retssystemet og den offentlige sektor.

Udfærdiget i Bruxelles, den .

På Rådets vegne
Formand